ÇOCUK HAFTASI

EN İYİ ÇOCUK MECMUASI

BU SAYIDA:

EDİSON

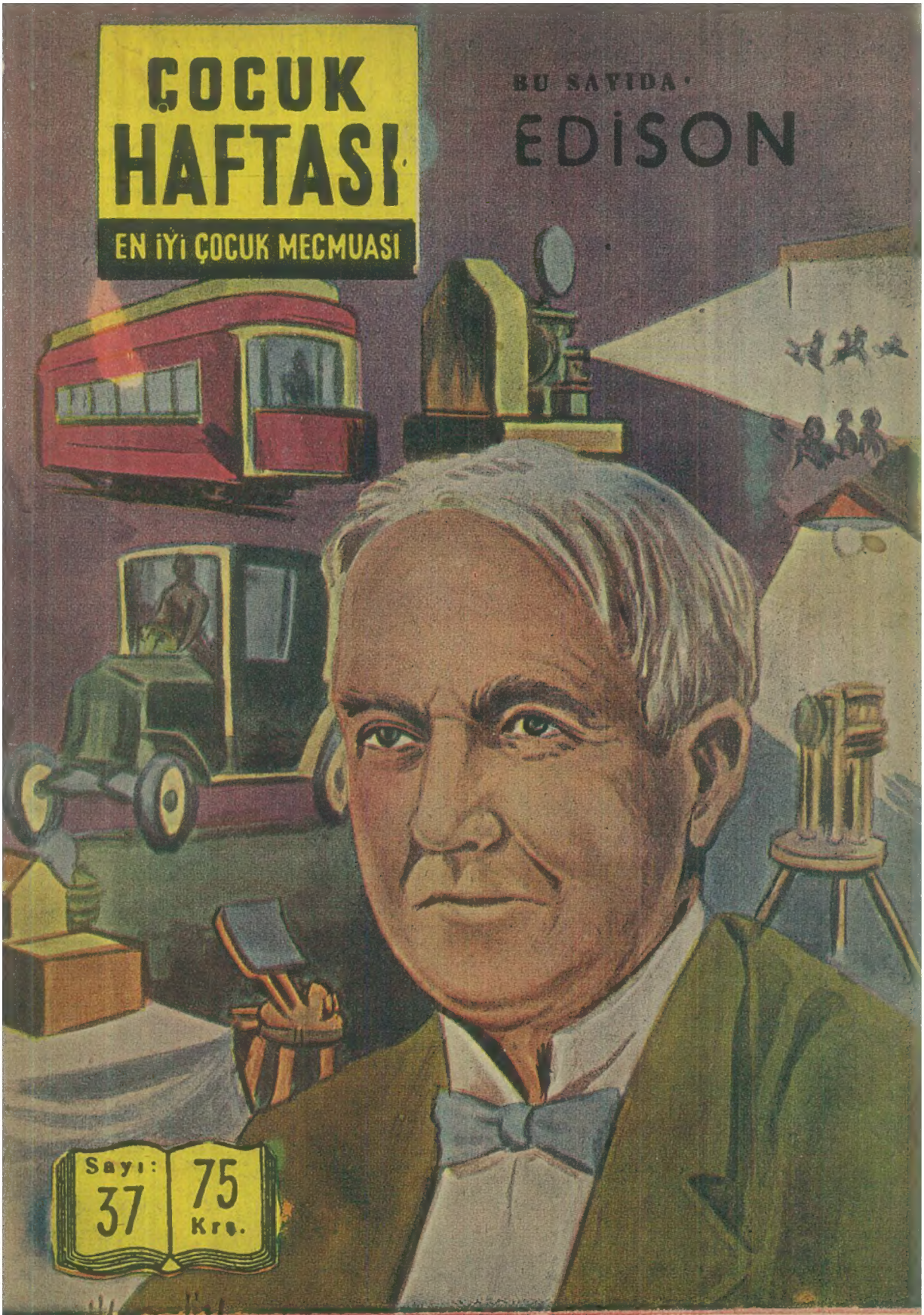

Sayı: 37

75 Krş.

NASREDDİN HOCANIN TORUNU HIZIR DENİZALTI ÜLKESİNDE

Yazan: H.F. VEREL Çizen: YILMAZ KARACA

BAŞKAN MİLTU'NUN EMRİ ÜZERİNE AYIYA BENZER BİR YARATIK GELİR

BAŞKANIM BENİ EMRETMİŞSİNİZ!

BUNLARIN ETİ ZEHİRLİMİŞ, SEN DE İHTİYARLADIN ÖLMEN DE BİR MAHZUR YOK YE BİRAZ BAKALIM

17

GARİP AYI HIZIR'I KOLLARININ ARASINA ALIR, YEMEK ÜZERE HAREKETE GEÇER...

AYI, HIZIR'I YEMEĞE GÖTÜRÜRKEN, KARAKAÇAN DA KİMSEYE BELLİ ETMEDEN GİDER AYININ ARDINI "HART" DİYE ISIRIR...

UAAH!

HART!

AYI CANININ ACISINDAN HIZIR'I ATAR VE KAÇMAĞA BAŞLAR...

AHH! UFF! İMDAT ÖLÜYORUM!..

SÖYLEDİKLERİNİN DOĞRU OLDUĞUNU GÖRDÜM... AYI SENİ DAHA YEMEDEN FERYADI BASTI!..

BİZ DAİMA DOĞRU SÖYLERİZ DEĞİL Mİ KARAKAÇAN

BU HAREKETİNİZLE BANA VE ADAMLARIMA İYİLİK ETTİNİZ.. BİZİ ZEHİRLENMEDEN KURTARDINIZ.. HAYATINIZI BAĞIŞLIYORUM

ALLAH SİZE UZUN ÖMÜRLER VERSİN EFENDİMİZ..

DEVAMI VAR.

DÜNYAYA IŞIK GETİREN ADAM

EDİSON

İnsanlık âlemine Edison kadar fayda sağlamış pek az bilgin vardır.

GRAND TRUNY demiryolu tirenlerinden biri rayların üzerinde kara kaygan bir yılan gibi süratle ilerliyordu. Birden, yük furgonunda büyük bir patlama oldu. Sinirli kondütör hemen koştu. Patlamadan ötürü, çıkan dumanlar arasında, şaşkın şaşkın bakan, büyücek yüzlü, iri gözlü çocuğa sert bir tokat attı. Sonra da,

— Hemen bu deli saçmaları takımlarını topla ve ilk istasyonda defol! Anladın mı sersem! diye bağırdı.

İlk istasyonda, bu tirendeki işinden oldu. Üstelik, furgonun bir köşesinde yaptığı elektrik tecrübelerinde kullandığı araçlar da parçalanmıştı. Fakat daha önemlisi kulağı... Kulağında müthiş, dayanılmaz bir ağrı ve onu takiben de kulak kanalında bir ağırlık duydu. İşitmiyordu artık!

Kimdir bu, biliyor musunuz? Bir tokatla sağır kalan bu çocuk, ilim âlemine binden fazla icad bırakan Amerikalı büyük kâşif Thomas Alva Edison'du. Bugün insanlık âleminde onun kadar fayda sağlamış ve dünyamızın yaşayış şeklini değiştirmiş pek az bilgin vardır.

Ona kısaca Edison diyorlar. 11 Şubat 1847 de, Amerika'nın batısında, Ohio eyaletinde, Milan şehrinde doğdu. Çok fakir bir ailenin çocuğu olduğu için daha küçük yaşında çalışmak zorunda kaldı. Kondüktörün tokatı ile sağır olduğu zaman, tirenlerde yamak olarak çalışıyordu. İş gördüğü hat boyunca, furgon içinde bastığı gazeteyi satarken, ona lâboratuvar vazifesini gören köşede ayni zamanda elektrik deneyleri yapıyordu.

Edison, tokatı yiyerek işinden kovulunca, ne zamandan beridir kafasını kurcalayan telsiz telgraf üzerinde denemeler yapmaya koyuldu. Hareket halinde bulunan bir tirenle konuşmayı sağlayan bir makina yaptı. Bu icadın patentini alınca, onu sattı ve oldukça iyi bir para da aldı.

1886 da Menlo Park'daki, sonradan dünyaya ün salan ufak lâboratuvarını açtı. Ve ömrünün kırk yılını bitmek tükenmek bilmeyen bir sabırla çalışma gücü gösterdi. Peşpeşe icadlarını tamamladı. Elektrik ampulü, gramofon, telefonun karbon transmotörünü, mimografı keşfetti. Daha sonraları da bugünkü modern sinemanın ilk taslağını teşkil eden Kineteskopu, elektrik bataryalarını ve daha büyüklü, küçüklü yüzlerce icadını bu lâboratuvarda tamamladı.

Hayatında iki defa evlendi. Bu evliliklerinden beş çocuğu oldu.

17 Ekim 1931 de, tam 84 yaşında olduğu halde kendisine ve mensup olduğu Amerikan milletine şan ve şeref kazandıran ömür yılları tükendi.

Bugün, güneşin batımını takiben gelen kapkaranlık gecelerimizde, bize, güneşi aratmayan, caddeleri, sokakları, evleri aydınlatan elektrik ışığı onun nurlu zekâsının, bitmez tükenmez çalışmalarının eseridir.

ÇOCUK HAFTASI
EN İYİ ÇOCUK MECMUASI
yıllığı

ÇIKTI!

Tükenmeden hemen bir tane alınız

Fiatı 5 lira

ÇIKARAN:
TÜRKİYE YAYINEVİ

CENGİZ HAN'IN HAZİNESİ

YAZAN:
APTULLAH ZİYA
KOZANOĞLU

— 17 —

— Ben ne deve gibi üstüme adam bindirir ve koyun gibi sütümü sağdırırım. Sen gözünü aç. Benim yola çıkmamı istiyor musun?

— Evet!

— Öyleyse güvercinlerimi git getir!

— Anlamadım?

— Benim güvercinlerim var. Beni kaçırdığın kilisenin arkasındaki odada kafes içinde...

— Ey!?...

— Ben güvercinlerimi almadan bir adım bile atmam. Benim seninle gelmemi istiyorsan git güvesinlerimi getir.

— Orada beni vururlar diye korkmuyor musun?

— Sen korkuyor musun?

— Pekâlâ gidiyorum Fakat bengelene kadar, hiçbir yere Kımıldamıyacaksın. Otur şu kayanın üstüne. Ellerini de yanına koy. Tamam! Böyle kal ve kıpırdama. Şimdi gelirim.

Sonra birden Payaza'nın üstüne tekrar atladı ve yamaçtan aşağı doğru uçarken tekrarladı:

— Sakın kımıldama!

Kaan gözden kaybolana kadar, Güllü Gelin arkasından baktı. Gözlerindeki, tatlı ahu bakışlar silindi, bir şahin bakışı gibi camlaştı. Dişlerini gıcırdattı:

— Kaç koyun eder mişim? Deve asıl sensin, katır oğlu katır.

Sonra Kaan'ın kayaların üzerine yerleştirdiği elini kaldırmak istedi.

Korku ve dehşetten yüreğinin titrediğini hissetti. İki eli de kayalara yapışmış kalkmıyordu. Sanki avuçlarını kırk ip ile kırk yerden kayalara bağlamışlardı.

«Deliriyorum galiba?» diye düşündü. «Bu serseri, kavgacı, cesur, edepsiz, hepsi iyi amma büyücü de değildi ya!»

Tekrar zorladı. Kalkmak istedi. Soğuk bir ter vücudünden boşandı. Görünmez iplerle sanki kayaya bağlanmıştı. Başı dönüyor; gözleri kararıyordu.

— Mongol köpeği! diye inledi. Yanında tatlı bir ses:

— Mongol değil, Türktür, diye fısıldadı.

Elleri ve vücudü kıpırdayamadığı halde başını döndürebiliyordu. Döndürdü. Yanıbaşında bura yerlileri gibi börk, hırka, çizme giymiş, sivri burunlu bir adam kendisini süzüyordu. Kendini toplamak istiyor, fakat başına gelenler tekmil gücünü yıkıyor, kendisine olan güvenini sarsıyordu.

— Onun nesisiniz? diye hırçın ve kızgın haykırdı. Cırtlak çıkan sesinden kendi de utanmıştı. Sivri burunlu adam kızmıyor, gülüyordu:

— At uşağıyım! dedi.

— Ellerimi çözünüz!

— Elleriniz bağlı değil bayan!

Ellerini kaldırdı. Hayret! Kalkıyordu. Utancından kıpkırmızı kesildi. Bu diyarda değilse de bu iki adam karşısında çok gülünç hallere düştüğünü anlıyordu.

Sivri burunlu at uşağına:

— Öyle suda haşlanmış koyun başı gibi sırıtıp duracağına bir işe yara! diye tekrar bağırdı. Öbürkü hâlâ işin alayında idi:

— Ellerinizi mi çözeyim? dedi.

— Ellerimde birşey yok...

Fakat elleri tekrar kayaya yapışmış, kalkmıyordu. At uşağı alay etti:

— Birşey var gibi?

— Siz şeytan mısınız kuzum?

— Hayır! Şeytanın hocası!

— Ellerimi çözün!

Sivri burunlu adam sağ elinin baş parmağını önce kulağının arkasına götürdü, sonra havada döndürdü. Tekrar parmağını ağzına soktu, ıslattı.

Güllü Gelin hırslandı:

— Ne yapıyorsunuz?

— Ellerinizi bağlayan cin-

— Siz şeytan mısınız kuzum?
— Hayır! Şeytanın hocası...

leri arıyorum! Tamam, yakaladım.

Tekrar çıkardı. Havaya tuttu:

Sonra sağ elinin baş parmağını sol avucunun içine aldı, büktü, baş parmak kayboldu.

— Kerataları diye havaya boğluğa doğru haykırdı. Bir daha ben gidin deyince gidin.

Güllü Gelin'e döndü:

— Gittiler!

— Kimler gitti?

— Cinler. Ellerinizi kaldırabilirsiniz!

Güllü Gelin ellerini kaldırdı. Sanki hiç birşey olmamıştı.

Gözlerini at uşağının çini mavi gözlerine dikti. Güldü:

— Sizin adınız ne? dedi.

— Çakır!

— Ne demek?

— Benim gözlerimin rengine çakır derler!

Kızın güldüğünü görünce:

— Benimki Gobi çölü rüzgârları gibi soğuk... dedi. Sizinkiler de mavi.

— Benimkiler ne rüzgârları gibi?

— Sizinkiler, rüzgârdan çok ateşe benziyor. Sizinkiler, Türk bayrağının mavisi renginde.

— Çağatay Hanın sancağı da böyle mavi görmüştüm.

— Evet, hanın babası Cengiz Han Oğuz Han'ın torunlarından olduğunu ileri sürdüğü için Gök Sancağı taşırlar.

— Sizin şeytanını bilmem amma benim hocam olabileceğinizi aklım kesti.

— Öyle ise birinci derse başlıyalım!

— Buyurun!

— Hayır elleriniz çözülmüş, ayaklarınız yürürken buradan kaçınız!

— Efendinize hiyanet mi edeceksiniz?

— Hayır! Her ikinizin de iyiliği birbirinizi görmemenizdedir. Buradan gidin ve bir daha önümüze çıkmayın. Görüyorsunuz ki, bu arslan yavrusu sizin bildiğiniz ceylân boynuzları ile yenilmez.

— Ben onu boynuzunla yemedim ki?

— Neyle yendiniz?

— Türk mavisi ile!

Güllü Gelin gözlerini iki elile tutup Çinli kızlar gibi yana çekti. Tam bu sırada bir ses:

— Tamam! dedi. Böyle çekik daha güzel oluyor.

(Devamı gelecek sayıda)

■

ÇOCUKLARIMIZA AHLÂK ve DİN ÖĞÜTLERİ-BİLGİLERİ

İlim ve îman Ahlâk ve nizam

RAHMETLİ Mareşal Fevzi Çakmak, bu dört kelime ile ifade ettiği bir düsturu bütün hayatı boyunca sadâkatle takip etmişti. O, bu 4 kelimelik hayat düsturunu, sık sık, etrafında bulunanlara tekrar ederdi. Zaman zaman bu düsturun derin anlamlarını, kelime kelime ele alıp izah ederdi.

Geçenlerde, bir törende, rahmetli Fevzi Çakmak anıldığı sırada onun bu 4 kelimelik hayat düsturunu hatırladım ve orada bulunanlara da hatırlatmayı vazife bildim. Orada bu vazifemi yerine getirirken de sizleri düşündüm. Hayli zamandan beri bu köşecikteki yerimi tutamadığım için büyük üzüntü duydum. Ama bu köşecikte sizlerle yaptığım konuşmaları, son haftalarda yapamıyacak bir durumda idim. Allahın iznile gene bu köşede sizinle sohbetlerime devam edeceğim. Fevzi Çakmak'ın hayat düsturunu özetleyen bu 4 kelimeyi teker teker açıklıyacağım. Hoşça kalın benim sevimli okuyucularım.

KIRK YILLIK ÖĞRETMEN

SU

Öğretmen — Su öyle bir maddedir ki, içinde bulunduğu şeyin şeklini alır.

Çocuk — Öyleyse bir adam su içince su onun içine gider ve adamın şeklini alır, efendim!

OLMAZ

Bizim arkadaş fabrikaya ustabaşı olduğundanberi herkes işine geç geliyormuş O da yeni birşey keşfetmiş. Bundan sonra en geç gelen fabrikanın düdüğünü çalacakmış! Bakalım bundan sonra geç kalan olacak mı?

HAMARATLIK

Acar'la bir arkadaşı konuşuyorlardı. Arkadaşı hizmetçileriinn çok hamarat olduğunu söylüyordu. Acar kızdı:

— Bizid hizmetçi sizinkindene çok daha çalışkandır! dedi Sabahleyin karanlıkta kalkar ve daha kimse uyanmadan bütün yatakları toplar, işini bitirir!

ATALAR SÖZÜ

Atlan kalanı öküze dökerler

ÖKÜZ de atın yediğini yer. Fakat atı seven Türkler, öküzden evvel ata bakarlar. Bu bir hakikattir. İşte bundan ötürü, toplum içinde bir müsavatsızlık, bir haksızlık yapıldığı zaman kısaca bu Ata sözü ile durum gelirtilir. Kendi taraftarlarını gözeten, diğerlerine üvey evlât muamelesi yapan birine karşı böyle söylenir. Çok defa halkı en sona bırakan, halka malın kötüsünü dağıtan, kendi memurlarına en ön ve iyisini verenler için söylenen bu ata sözü de gösterir ki, bu gibi eşit haklara riayetsizlik bizde çok olmaktadır.

Ay Alioğlu

ÖĞRETMENİNİZ DİYOR Kİ

Mubalâğa - Şişirme

YAZAN: SADIK ÖVET

SEVGİLİ çocuklar,

Şubat başındanberi dinlenme tatilinin zevkli günleri içindesiniz. Evvelki ayların yorgunluklarını şimdi daha iyi anlayacaksınız. Karne hatırı için çektiğiniz zorlukların karşılığını alabildiniz mi? Notlarınız nasıl? Eve nasıl gittiniz, nasıl karşılandınız? Birinci dönemin karneleri biraz düşük olur. Bazı arkadaşlarınız bunu fırsat bilerek, evin kapısından girer girmez:

— Sınıfın hepsinin karneleri kırık!

— Ben çok iyi yazmıştım, pekiyi numara bekliyordum.

mecmua, dergi ve çocuk kitapları okumaktır. Öğretmeniniz, sizlerden ümitli ise ödev vermemiştir. Zaten sahifelerce, yüklü ders verilirse yanlış iş yapılmış olur, dinlenmenin mânası kalmaz. O zaman karneler için yaptığınız mübalâğaları, doğrusu hepimiz hoş görürüz. Dinlenmek istediğiniz zaman çeşitli konular bulunan kitaplar okurum. Son günlerde karıştırdıklarımdan bir tanesinde mübalâğa üzerine yazılmış bir fıkra gördüm, anlatayım.

İki mübalâğacı arkadaş karşılıklı oturmuşlar, konuşuyorlar. Birisi başlamış:

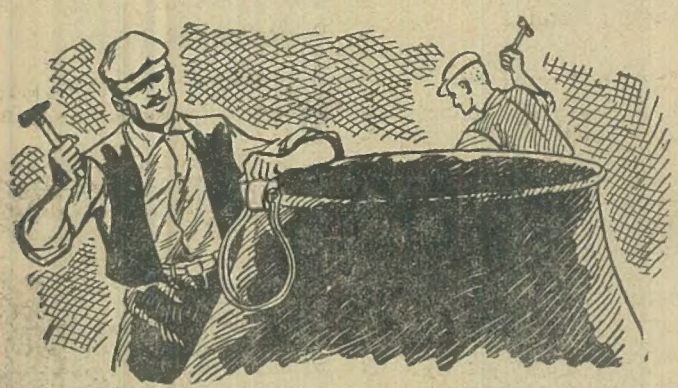

Kazan o kadar büyüktü ki, ustalar çekiç seslerini duymuyorlardı.

— O kadar çok çalıştım, öğretmen kâğıdımı okumamış bile.

Gibi lâkırdılar etmişlerdir. Hırslarını gizlemiyenler, karnelerini buruşturmuşlar, hattâ yırtmağa kalkışanlar bile olmuştur. Halbuki karne denilen o kâğıdın ne suçu var? Bu sözler, bu hareketler, bir işi gerçekten fazla göstermek demektir.

Duyulan bir sözü, görünen bir olayı, yapılan bir işi olduğundan çok anlatır veya anlarsak buna mübalâğa denir. Açıkçası şişiriyoruz demektir. Başkalarına anlatırsak, bize hayretle bakarlar:

— Mübalâğa etme! derler, inanmazlar.

Karneler ne olursa olsun, şimdilik yapacağınız şey serinkanlılıkla, telâşlanmadan tatilinizi geçirmektir. Bir boşlukta kalmış gibi olduğunuz bugünlerde ne yapacağınızı düşündünüz mü? Yalnız oyun, yalnız gezme olmaz. Dinlenmenin bir şekli de

— Geçenlerde sebze bahçesine gidiyordum. Bir deve kervanının bahçeye girdiğini gördüm. Öndeki deve bir kabağın başına geçti, ısırmağa başladı, yiye yiye delik büyüdü, oradan içeri daldı, arkasından öteki develer de içeri girdiler. Kabağın sap tarafından sesler geliyordu. Bir de baktım, bir oduncu balta ile sapı kesiyordu. Okadar kuvvetle baltayı vuruyordu ki, nihayet balta sapından koptu, kabağın içine düştü. Oduncu baltanın arkasından kabağın içine koştu. Kabağın içinde baltayı ararken deveci ile karşılaştı. Deveci:

— Burada ne arıyorsun?

Oduncu:

— Baltam, kabağın içine girdi, onu arıyorum, diye cevap verince, deveci:

— Sen ufacık bir baltayı nasıl bulursun, ben kabağın içine giren deve kervanını saatlerce arıyorum, bulamıyorum, dedi.

Öteki mübalâğacı biraz düşünüp, yutkunduktan sonra:

— Ben, dedi. Geçenlerde bir demirci dükkânı önünden geçiyordum, demirciler bir kazan yapıyorlardı. Kazanın iki tarafındaki kulplarda iki usta çalışıyordu. Fakat kazanın iki ucu birbirinden okadar uzaktı ki, kulpları yapanlar çekiçlerin seslerini duyamıyorlardı.

Birinci adam dayanamadı:

— Bu kadar büyük kazan nerede görülmüş, amma da yaptın ha! deyince, öteki cevabı yapıştırdı:

— E, birader, senin kabağı hangi kazanda pişireceğiz?

Sevgili çocuklar, mübalâğalı sözler, mübalâğalı hareketler ilk zamanlarda karşımızdakileri belki güldürür, hoşlarına gider. Fakat sonraları bize olan güven ve inançlarını azaltabilir. Onun için sözlerimizi, hareketlerimizi daima kontrol etmeliyiz.

İLK KARNEM

İlk karnemi aldım bugün,
Nasıl yapmam şenlik, düğün?
(PEKİYİ) dir notlarım hep,
Sevinmeme budur sebep!

Babam memnun, annem mutlu,
Yarınımdan çok umutlu:
Öğretmenim, teyzem, halam,
Cümlesine benden selâm!

Türk çocuğu yapmaz neler?
İsterse o dağı deler!
Bu inançla çalıştım ben,
Tebrik etti: Başöğretmen!

Eğlenmeye kazandım hak:
Gelsin sazım, gitsin kızak!
Cüce Şubat! Gel benimlen,
Önce çalış, sonra eğlen!

F. Cemâl Oğuz OCAL

HAFTALIK BİLGİNİZİ YOKLAYINIZ

HAZIRLAYAN: SADIK ÖVET

Haritadaki rakamları, uyan isimlere koyunuz:

( ) Roma — ( ) Kartaca
( ) Sicilya

İtalya'ya Batı Anadolu'dan .... gelmiş, ilk uygarlığı kurmuşlardır.
Lâtinler — Etrüskler — Kartacalılar

Roma tarihi üç devreye ayrılır. Bu idareleri sırasına göre koyunuz:
Cumhuriyet devri
Krallık devri
İmparatorluk devri

Romalılar en uzun savaşlarını ..... ilarla yaptılar:
Mısırlılarla — Ispartalılarla — Kartacalılarla

Romalılarla Kartacalılar arasındaki savaşa ..... savaşı denir.
Pers — Pelepones — Pön

Boş yerleri uygun kelimelerle doldurunuz:

Dağlık yerlerde ..... ve ..... ile eşya taşınır.
Kışın fazla kar olan yerlerde ..... kullanılır.
Kutup bölgelerinde taşıt işini ..... görürler.
Sıcak memleketlerde ..... ve ..... dan faydalanırlar.

Yukarıdaki cümlelere koyduğun kelimeleri bu kelimelerle karşılaştır:
Lama, rengeyiği, at, deve, katır, fayton, fil, köpek, kızak.

Boş yerleri doldur :

Osmanlı İmparatorluğunda devlet işlerini görmek için toplanan kurula ..... denir
Osmanlı ordusunun yayasına ....., atlısına ....., deniz erine ..... denirdi.

Lâle Devrinin ünlü şairi ..... dir.

Osmanlılar zamanında resim yapılmazdı. Neden?

Doğru cümleye × koyunuz:
Resimden hoşlanmıyorlardı.
Resim yapmasını bilmiyorlardı.
Din, resmi yasak ediyordu.
Ressamları yoktu.

Devletlerin bulunduğu yerleri doğru olarak bulunuz:

İsveç, Norveç	İberik Yarımadasında
İspanya, Portekiz	Balkan Yarımadasında
Arnavutluk	Baltık Denizi kenarında
Finlandiya	İskandinav Yarımadasında
İsviçre, Avusturya	Orta Avrupada

Boş yerleri doldur :

Ruslarla 1711 yılında ..... barışı yapıldı.
Karlofça — Prut — Pasarofça

Lâle Devrinde isyan edenlerin başı ..... idi.
İbrahim Paşa — Patrona Halil — Petro

Deli Petro'yu Prut'ta yenilgiye uğratan ..... dır.
Nevşehirli İbrahim Paşa
Baltacı Mehmet Paşa
Fazıl Ahmet Paşa

Deli Petro **Katerine**

Bu resimler size hangi savaşı ve barışı hatırlatıyor?

Hayvanların hastalıklarına bakan ..... dır.
Doktor, veteriner, sağlık memu
Doktor — Veteriner — sağlık memuru

Gerileme Devrinde en çok kimlerle savaş yapıldı? Yanına × koyunuz:
Venediklilerle
Avusturyalılarla
Ruslarla

Aşağıdaki haritada numaralarla gösterilen nehirlerin adları nelerdir?

Doğru olanlara D, yanlışlara Y koyunuz:

Ege'de afyon çıkaran yer Manisa'dır.
Uşak'ta şeker fabrikası vardır.
Edremit'te zeytinyağı çıkar:
Ege bölgesi, Karadeniz bölgesine komşudur.
Nazilli'de dokuma fabrikası vardır.
Kütahya'da çinicilik ilerlemiştir.

Ege bölgesine hangi nehirler dökülür? Yanlarına × işareti koyunuz:

Sakarya, Gediz, Kızılırmak, K. Menderes, B. Menderes.

Ege bölgesinde dağlar denize ..... olarak uzarlar.
Paralel — Dik

Aslan Basat

Dede Korkut'tan

YAZAN: ENVER BEHNAN ŞAPOLYO

III

Tepegöz ortalığı kasıp kavuvuruyordu. Bundan canı yanmadık aile kalmamıştı. Bu canavardan nasıl kurtulmak lâzımdı. Lâkin bunun vücudünü kimse ortadan kaldıramıyordu. Bu vahşi mahlûkla ancak Aslan Basat başa çıkabilirdi. O, Moğollardan intikamını almış, muzaffer olarak Oğuzeline gelmişti. Basat'ı ve onun yiğitlerini halk coşkun bir tezahüratla karşıladı. O hakikaten Oğuzeli'nin en cesur bir kahramanı idi. Cesur olduğu kadar vücutça da kuvvetli idi. Basat, otağına girmiş, yorgunluğunu alıyordu. O anda perişan bir halde ve üzgün bir kadın onu görmeye geldi. Bu kadını Basat'ın karşısına çıkardılar. Kadıncağız iki gözü iki çeşme ağlıyordu. Basat sordu:

— Hatun derdin nedir?

Kadın söylendi:

— Teke boynuzundan katı yaylı, iç Oğuzda, dış Oğuzda adı belli Aruz Oğlu Basat. Bana yardım et!

— Benden ne yardımı istiyorsun?

— Yalancı dünya yüzünde bir dev koptu. Oğuzeli'ni kasıp kavurmakta. Kara Pulat öz kılıçlar, onun kılını bile kesemiyor. Kargı oynatanlar onu yalayamıyor. Kayın ağacı oku atanların oku ona batmıyor. Nice Alplerin başları ona kurban oldu. Önüne kim gelirse parçalıyor ve yiyor. Ak sakallı baban Aruza kan kusturdu. Kardeşin Kayan Selçuk'un ödü sıttı. Sonra da can verdi. Öldürmediği adam kalmadı. Günde iki adam, beş koyun yiyor. Bu Tepegöz canavarından Oğuzeli yandı yakıldı. Yavuz oğlancıklarımız, semiz koyunlarımız ona aş oldu. Her aile sıra ile her gün bir oğul veriyorlar. Şimdi de nöbet benim sevgili oğluma geldi. Ben biricik oğlumu vermek istemiyorum. Onu kurtarmam için sana yalvarmaya geldim.

Basat bu haberi alınca gözleri yaşla doldu. Kardeşinin ölümüne ise fena halde canı sıkıldı. Ona şunu söyledi:

Aksakallı babamı
Oğul diye ağlattın ola
kardeş
Akça yüzlü anamı
Oğul diye sızlattın ola
kardeş
Kara gözlerimin aydını
kardeş

Diye, kardeşinin ölümüne çok ağladı. Kendisine yalvaran kadının çocuğunu kurtarmak için ona dedi ki:

— Kadın, sana oğluna bedel bir esir veriyorum. Ağlama oğlun kurtuldu. Ben de bu canavarın hakkından geleceğim, diyerek bir esiri canavarın yemesi için teslim etti. Basat babasının yanına giderek kardeşi için ağlaştılar. Biraz sonra Oğuz Beyleri geldi, yeme ve içmeler oldu. Basat, Oğuz Beylerine:

— Ben gideli Oğuzeline Tepegöz adlı bir canavar musallat olmuş. Obamız günde iki oğlan beş koyun veriyormuş. Biz Oğuz kavmi buna nasıl tahammül ediyoruz. Bir gün gelecek bu canavar hiçbirimizi komayacak. Ben gidip bu canavarı öldüreceğim. Ne dersiniz?

Mecliste bulunan Kâzân Bey:

— Ne ettikse Tepegöz'ü yenemedik. Er olsan, bey olsan da bu işi başaramazsın. O kolay kolay öldürülemez. Çünkü bu dev bir perinin oğludur. Onun parmağındaki yüzük durdukça ona ne kılıç işler ne ok. Bunun için aksakallı babanı, ak pürçeklip ananı beyhude yere ağlatma, dedi.

Basat:

— Basat kimdir, canavara ve Oğuzeline anlatacağım!

Kâzân Bey dedi ki:

— Basat sen bilirsin amma, korkarım bu iş senin için pek tehlikeli olacaktır.

— Gücü yenen yiğit olur;

Babası Aruz Koca gözyaşları döökerek:

— Canım oğul... Ocağımı söndürme. Canavarı öldürmekten vazgeç, dedi ise de Basat:

— Ağlama aksakallı aziz babam. Ben gideceğim, Oğuzeline ün salacağım!

Derhal ayağa kalkarak beline bir tutum ok soktu. Kılıcını kuşandı, yayını aldı, eteklerini kıvırdı. Babasının yanına gelerek elini öptü ve onunla helâllaştı, sonra:

— Oğuzeli bir Tepegöz'e esir olamaz! diyerek baba evinden çıkıp yağız atına atlayarak, Tepegöz'ün bulunduğu Salahana Kayasına gitti. Tepegöz güne karşı arkasını vermiş boylu boyunca yatmış uyuyordu. Basat Tepegöz'ü görünce var kuvvetile yayını çekerek Tepegöz'ün zöğrüne bir ok salladı, fakat bu ok Tepegöz'ün vücudüne batmadı. Ikinciyi çekti, ok vücudünde parçalandı. Üçüncü ok ise Tepegöz'ün önüne düştü. Bu zaman Tepegöz yerinden fırlayıp ayağa kalktı. Karşısında kendisine ok atan Basat'ı görünce, ona kahkahalarla gülmeye başladı. Biraz ötede bulunan iki ahçısına dönerek:

— Oğuzelinden bana turfanda bir kuzu gelmiş, diyerek Ba-

— Oğul Basat, onun ölümü tepesindeki tek gözündedir!

sat'ın üzerine saldırdı. Bir hamlede Basat'ı yakalayıp bir çuvalın içine soktu. Sonra aşçılarına:

— Bire kocalar, ikinci vakti bunu bana bir kuzu gibi çevirin de yiyeyim, diyerek tekrar uykusuna daldı. Basat'ın bir hançeri vardı. Bununla çuvalı delip içinden çıktı. Bu iki aşçı Aruz Koca'nın oğlu Basat'ı tanıdılar, ona yardım etmeyi gönülleri diledi. Basat bu adamlara:

— Bire ağalar, Tepegöz'ün ölümü neresindedir? diye sordu. Aşçının birisi

— Oğul Basat, onun ölümü tepesindeki tek gözündedir. Oraya bir ok atabilirsen ancak onu öldürebilirsin. Onun tılsımlı yeri orasıdır, dedi.

Basat, belinde bulunan bir demir şişi kendisi için yanmakta olan ateşin içinde soktu. Orada bu şiş iyice kızarınca, derin bir uykuya dalmış olan Tepegöz'ün yanına yavaşça yanaştı. Bütün cesaretini toplayarak bu kızgın şişi birdenbire Tepegöz'ün gözüne sokuverdi. O anda gök gürledi, şimşekler çaktı, fakat Tepegöz'ün tek gözü kör olmuştu. Bu acıya dayanamayan Tepegöz öyle bir nâra attı ki dağlar ve ovalar inledi. Tepegöz ölmedi, fakat kör olmuştu. O artık kuvvetini kaybetmiş, etrafını da göremiyordu. Şimdi Tepegöz, Aslan Basat'ın eline düşen bir av olmuştu.

GELECEK SAYIDA:
CANAVARIN HAZİNELERİ

— Bugün ne yaptınız?
— Hiiçç... Öğretmeni kar topuna tuttuk...

Maziden istikbale Doludizgin..

Yedek Üsteğmen İbrahim Hakkı

1915 Ağustosun sonlarına doğru karanlık bir gece... Kendinden üç misli fazla düşmana karşı 24 saat verdiği çetin bir muharebenin yorgunluğu ile Perişantepe'nin üstünde hâlâ savaşan Türk askeri; sabahtanberi bir binbaşı, iki yüzbaşı, dört teğmen ve birçok er arkadaşlarını kaybeden, 45. Piyade Alayının I. Tabur erleri, geceyarısına doğru beklenmiyen bir felâketle karşılaşmıştı.

Türk'ün sağlam imanını yenemiyen düşman, her nasılsa bir baskın neticesinde, taburumuzun sağındaki yüksek tepeyi ele geçirmiş, taburu, hattâ bütün alayı çok müşkül bir duruma sokmuştu. İşte bu esnada, her karış toprağında bir arslan büyüten aziz yurdumuzun korkmaz evlâtlarından biri kükredi, atıldı ve haykırdı: «Nereye ey ırz düşmanı? Ben varım!» Makinelitüfeklerini dizdi, bir tanesinin başına kendi geçti; elini tetiğe dokundurur dokundurmaz diğer üç tüfek de kendisine uydular ve düşmanın aldığı tepeyi cehennem ateşiyle kavurmağa başladılar. Düşman ne yapacağını şaşırdı. İşte bu şaşkınlıktan istifade eden taburumuz düşmandan kurtulmuştu.

Bu kükreyen kimdi?

Canından aziz bildiği vatanının namus ve istiklâli için gözlerini ateşten sakınmayan, bu uğurda her yoksulluğa katlanarak usanmadan döğüşen ve varlıklar yaratan Türk evlâtlarından biri: Yedek Üsteğmen İbrahim Hakkı. Sabahki muharebede elinden aldığı bir yarayı tedavi ettirdikten sonra, tek eli kaldığı halde yine bölüğünün başına dönen Yedek Üsteğmen İbrahim Hakkı...

Kardeşlerim... Sizler de yarının İbrahim Hakkı'larısınız... Irkınızın temiz kanına, yüksek ve eğilmeyen alınlarına bakınız. Bugünkü rahatımız İbrahim Hakkı gibi kahramanlara sahip olmamızın kazancıdır. Bizler de onlardanız, onların çocukları ve torunlarıyız. Bu cevher bizlerde de var. Büyük Ata'mızın dediği gibi muhtaç olduğun kudret, damarlarındaki asil kanda mevcuttur... Unutmayın ki, sevgili yurdumuz bizlerden imanlı bir kalb ve İbrahim Hakkı gibi canını ve rahatını düşünmiyecek bir fedakârlık bekliyor.

Bizler de İbrahim Hakkı'ların ve Kore'de kahramanlığımızı ispat etmiş olan Mehmetlerin torunları olduğumuzu icabederse ispat etmeğe hazır bekliyoruz.

Ali Cülmüt SOYCAN

TEŞEKKÜR

Çetin bir arkadaşına gidiyordu. Annesi ona yeni elbiselerini giydirirken biraz da nasihat etmeyi düşündü.

— Oraya gittiğin zaman arkadaşının annesi sana şeker yahut çukulata verirse, sakın teşekkür etmeyi unutma!

— Peki ama, anne, ya bir tanecik verirse, yine teşekkür etmeli miyim?

BAHANE

Ali, o akşam sokakta fazla oynadığı için eve biraz geç gelmişti. Babası kaşlarını çatarak:

— Söyle bakalım, kendini affettirmek için nasıl bir bahane bulacaksın? diye sordu.

Ali boynunu büktü:

— Vallahi babacığım, eve o kadar acele geldim ki, bir bahane uydurmak için düşünecek kadar vakit bulamadım.

BÜYÜK HALK ŞAİRİMİZ
YUNUS EMRE

ON ÜÇÜNCÜ yüzyılın yarısı-on dördüncü yüzyıla bağlayan senelerin süresince, Porsuk suyu ile Sakarya nehrinin birleştiği yerde, Türk halk edebiyatının en eski ve en yüce şairlerinden YUNUS EMRE yaşadı. Hayat hikâyesi hakkında en za bilgiye sahip olmamıza rağmen o, Türk dilinde şiir söyleyenlerin yüksekliği, derinliği ve genişliği olan en usta sanatçılarından biridir.

Şiirlerinden çıkarılan belli belirsiz ömrünün günlerine bakacak olursak, onun yaşadığı çağda Anadolu'da din kuvvetinin etkisi çok fazla imiş. Bu bakımdan, Tanrıya ibadet şeklini sistemleştirip, sonra da çeşitli adlar altında, çeşitli dallara, yâni «Tarikat» lara bölünmüş bulunuyordu. İşte Yunus da, bu tarikatlardan birine girmiş, o tarikatın başında bulunan dervişin gösterdiği yolda «sofist» (*) olmuştu.

(*) *Sofist: Dinî ve felsefî bir okul taraftarına verilen isimdir.*

Yunus, bu tarikat taraftarlarının ibadetlerini yaptıkları tekkelerden birinde tamam kırk yıl, para pul almadan «Pîr aşkına» çalışmış; orada yatıp, orada kalkmış ve kendini tekkesinin hizmetine vermiştir.

Yunus Emre'ye gelinceye kadar Türk kültüründe sanat dili Farsça, bilim dili Arapça idi. Fakat Yunus Emre, halk dili ile söylediği şiirlere kattığı düşünce derinliği ve söyleyiş uustalığı sayesinde, onları büyüklüğe ve ölmezliğe kavuşturdu.

Deyişlerinde en çapraşık düşünce açmazlarını, öztürkçe bir ifade ile ve kolaylıkla bize söyleyen, aslen Türkmen soyundan Türkoğlu Türk olarak gelen bu yüce adamın hayat hikâyesi, yazımızın başında da açıkladığımız gibi maalesef çok azdır. Ondan, bize kalan sadece 2876 beyitlik divânıdır.

Fakat insanlara kıymet verdiren, onları ölümsüz yapan arkalarında bıraktıkları eserlerdir. İşte, tam on dördüncü yüzyıl başlarından beri bu yüce halk şairinin bizim için hergün biraz daha artan kıymeti de; şiirlerindeki düşünce derinliği, öztürkçe kelimelerin mısralarında kullanılış ustalığı, samimi ifadesi, insanlık yönünden büyüklüğüdür.

Bakınız, şu mısralarında er-geç ölecek insan için mal ve mülk edinmekte olağanüstü hırs duyanlara ne diyor:

Mal sahibi, mülk sahibi!
Hani bunun ilk sahibi?
Mal da yalan, mülk de yalan
Var biraz da sen oyalan!

Hemen her şiirinde Tanrı inancı ve Tanrı sevgisi ile deyişlerin sanat kalıplarından ölümsüz mısralar halinde döktü. Yüzyıllardan beri Anadolu halk edebiyatının «Ulu» mertebesine çıkardığı büyük adamdaki geniş hoşgörürlüğü karşısında insanın hayranlık duymaması mümkün mü?

Yunus Emre, Türk halk dehasının en parlak örneğidir.

Ahmet Mithat

Memleketimizde halka okuma zevkini tattıran Ahmet Mithat Efendi'dir. 1844 te İstanbul'da doğdu. Rumelili fakir bir ailenin çocuğu idi. Kendisinin yetişmesine Mithat Paşa'nın çok yardımı olmuştur. Çok çalışkan ve verimli bir insandı. Sıhhiye Reisliğinde, Darülfünun Eminliğinde bulundu. Gazete ve mecmua çıkarttı, tercümeler yaptı, eserler yazdı. Tarih, roman, hikâye, felsefeye, dine, müziğe, sosyal meselelere ait 150 kadar kitap halinde eseri, ayrıca makaleleri vardır. 1912 nin Aralık ayında vefat etti.

ÇOCUK HAFTASI

İÇ MECMUA

GÖRÜŞÜNDE KEŞİFLER YAPARKEN HASTALANAN Dr.U GETİRİRKEN DÜŞMAN YÜKÜM ETTİ.

37 Dr.LAYKA NASIL KURTULDU?

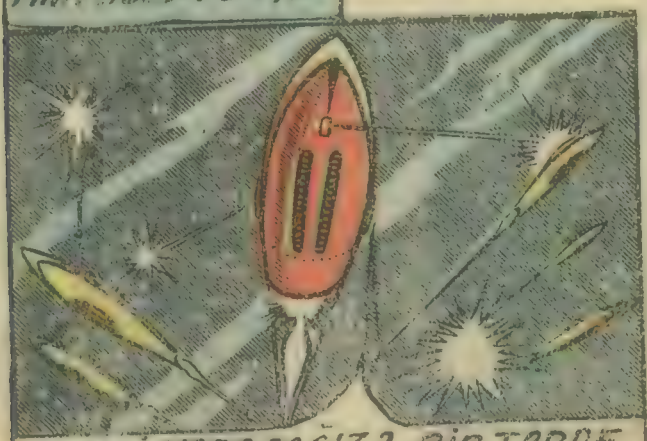

NEMİ YAPACAĞIZ? BİR TARAFTAN KAÇMAĞA ÇALIŞACAĞIZ BİR TARAFTANDA DÜŞMANLA MÜCADELE EDECEĞİZ.

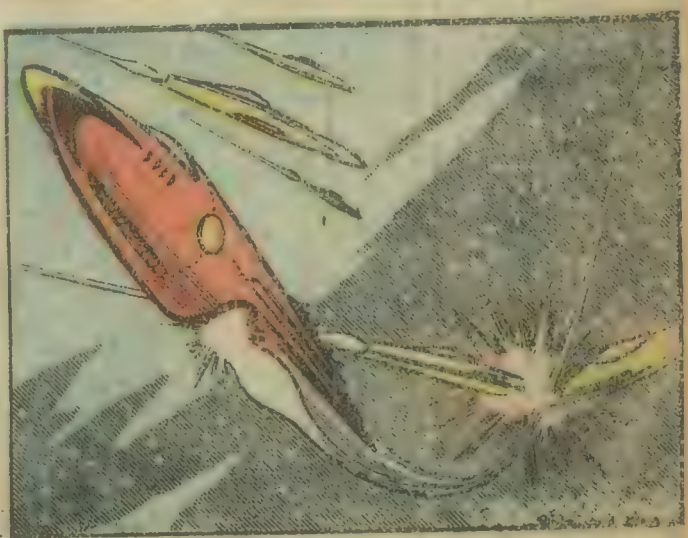

HİÇ ÜZÜLME Dr. LAZ-
KA. HERŞEYE RAĞ-
MEN DÜNYAYA DÖ-
NECEĞİZ

BELKİ!..
FAKAT.. ACABA
BEN O ANA KADAR
YAŞAYACAKMIYIM

YILDIRIM KAPTAN...
ÇABUK GEL! YENİ BİR
DÜŞMAN FİLOSU GE-
LİYOR.

İŞTE... KAR-
ŞIDA GÖRDÜ-
NÜZ MÜ?

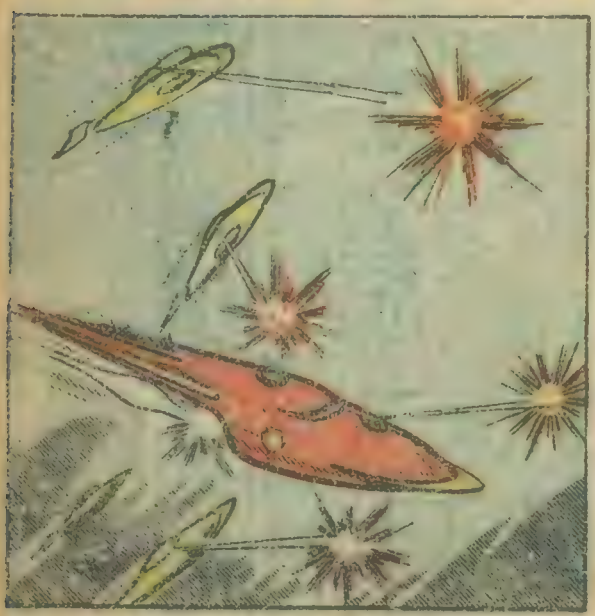

DÜŞMAN MI?
ONLAR DÜNYADAN GE-
LEN YARDIMCILAR..

BAKIN!.. DÜŞMAN UÇAKLARI NASIL KAÇIYOR...

TAM ZAMANINDA GELDİLER. BİRAZ DAHA GECİKMİŞ OLSALARDI MAHVOLURDUK... DÜŞMAN BAŞEDEMİYECEK GİBİ İDİ!..

KAPTAN DOKTOR LAYK BİRDEN BİRE FENALAŞIVERDİ!

BİRAZ GAYRET DOKTOR. BİR SAAT SONRA DÜNYADAYIZ.

FENAYIM.. BANA SERUM LÂZIM.
BİZ DE SERUM YOK Kİ!

DİKKAT... YILDIRIM KAPTANI ARIYORUZ.

ALO... KAPTAN CEVAP VERİN... ALO... ALO...
4
YARDIMCI UÇAKLARDAN BİRİ SİZİ ARIYOR KAPTAN...
UÇAĞIMIZA BORDALAMAĞA HAZIR OLUN..
INTERSHIP COMMUNICATOR
TAMAM.. UÇAĞIMIZA GEÇE BİLİRSİNİZ..
AH!.. DOKTOR POLARIS
AIR LOCK
TAM ZAMANINDA YETİŞTİNİZ DOKTOR.

SERUMA İHTİYACINIZ OLDUĞUNU TAHMİN ETMİŞTİM
BENİMLE GELİNİZ.
DOKTOR LAYKA... DOKTOR LAYKA... SESİMİ DUYUYORMUSUNUZ?.. LÜTFEN CEVAP VERİNİZ!.
DOKTOR LAYKA!.. BİRAZ GAYRET EDİNİZ... DOKTOR POLARİS SİZİ KURTARMAĞA GELDİ... SERUM YAPACAK... BİRKAÇ DAKİKA SONRA İYİLEŞECEKSİNİZ.
HAYDİ KENDİNİZE GELİN DOKTOR

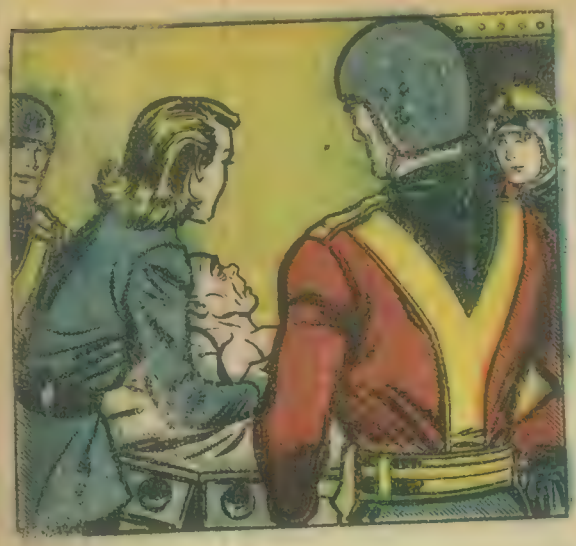

NETİCEYİ BEKLE-
YECEĞİZ..

ACABA... KURTULA-
CAK MI, DER-
SİNİZ?..
GÖRÜNÜŞÜ HİÇTE ÜMİT VERİCİ DEĞİL.. FAKAT SERUMUN NETİCESİNİ BEKLE-
MELİYİZ.

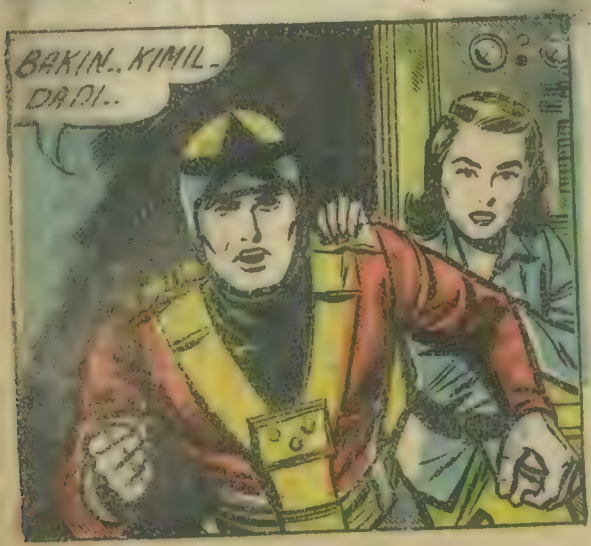
BAKIN.. KIMIL-
DADI..

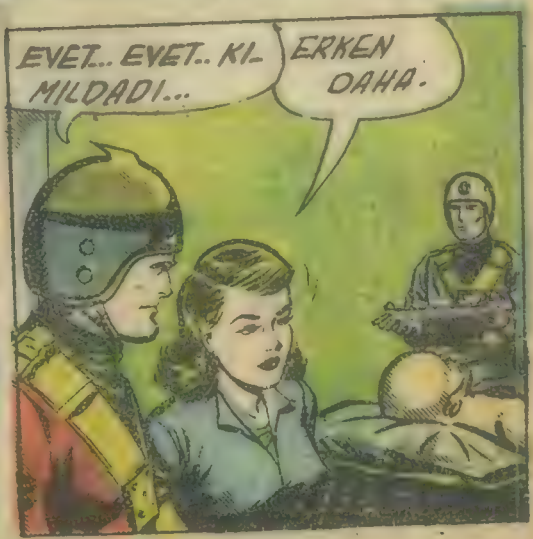
EVET... EVET.. KI-
MILDADI...
ERKEN DAHA.

FAKAT BAKIN.. GÖZLERİNİ AÇTI.. GÖRDÜNÜZ MÜ?
KURTULDUM GALİBA KAPTAN.
İYİ OLDUNUZ DOKTOR.
HER İHTİMALE KARŞI BEN DOKTÖRÜN YANINDA KALAYIM
MERSİ... BEN DE İŞİMİN BAŞINA DÖNEYİM...
ARKADAŞLAR.. SON SÜRATLE DÜNYAYA DÖNÜYORUZ.. İLERİ!
NİHAYET DÜNYAMIZA KAVUŞTUK..
YERE İNER İNMEZ TOP BAŞI ÖPECEĞİM..

DÜŞMAN HÜCUMUNA UĞRAYAN YILDIRIM KAPTAN NİHAYET DOKTOR LAYKA YI SAĞ SALİM DÜNYAYA GETİRDİ...
DOKTOR LAYKA.. BÜTÜN DÜNYA ÇALIŞMA VE BAŞARINIZA İFTİHAR EDİYOR. SİZİ GÖNÜLDEN TEBRİK EDERİM...
İNSANLIĞA BİR YARDIMIM DOKUNDU İSE NE MUTLU BANA..
DOKTOR POLARİS. ÇOK YORULDUNUZ.. GELİN BİRAZ DİNLENELİM.
EVVELA BİR YEMEK YİYELİM.
İŞTE BİR LOKANTA
BİR İKİ HAFTA DİNLENİRSİN ARTIK.
GELECEK SAYIDA:
YÜRÜYEN GÖLGELER

MERAKLI Bahisler

Yeşil olmayan bitkiler gıdalarını nerelerden alırlar?

Bazı vakalarda gıdalarını, başka canlı bitkilerden ve hayvanlardan almak suretile elde ederler. Böylelerine asalak veya parazit deriz. Hastalıklara sebebiyet veren mikroplar bu tiptir. Bazan da yeşil olmayan bitkiler, gıdalarını ölü bitkilerin ve hayvanların vücutlarından elde ederler. Bu şekilde hareket etmekle bitki ve hayvan vücutlarının çürümesine sebep olurlar.

Büyük bitkiler hiç hareket edemezler mi?

Köklü bitkiler, kök saldıkları yerden gidemezler. Bununla beraber bu bitkiler dahi yapraklarını ve dallarını ışığın geldiği yöne eğebilirler veya çevirebilirler. Bu hareketleri, hayvanlarınkinden farklı usullerle başarmaktadırlar. Gerilen ve büzülen adale dokuları olmadığı cihetle, bitkiler, bir kere kök saldıktan sonra yer değiştiremezler.

Süngerler bitki mi, yoksa hayvan mıdır?

Muhakkak surette hayvan; bununla beraber, büyümüş süngerler yer değiştiremedikleri için yüz sene evveline kadar âlimler bunları bitki yerine koymakta ayak direyorlardı. Fakat, genç ve ufak süngerler suda oraya buraya yüzebilirler Süngerlerin yeşil rengi ve selülozu olmadığı gibi, büyümüş süngerlerin hücreleri birçok hayvanlarınkiyle aynı görünüştedir.

Hayvan yiyen bitkiler var mıdır?

Kapanımsı yaprakları, küçük böceklerden daha büyük olmayan hayvanları tutup hazmedebilen pek az bitki çeşidi vardır. Bunlardan bazılarının yaprakları, böceklerin içerisine kolaylıkla girebildikleri, lâkin çıkışın imkânsız olduğu birer testi biçimindedir. Burada, böcekler, testiyi dolduran suyun içinde boğulmaktadırlar. Vücutları, kısmen çürüme suretiyle, kısmen de yapraklar tarafından ifraz edilen hazmettirici sular vasıtasiyle bitkiler tarafından hapsedilmeğe müsait hale gelir. Başka böcek yakalayan bitkiler, birdenbire kapanıp böceği hapsetmeğe, sonra da üzerine hazmettirici sular dökmeğe muktedirdir. Bu tipin en dikkate değer çeşitlerinden biri Birleşik Amerika'da Virginia bataklıklarında yetişmekte olup Venüs Sinek Kapanı diye anılmaktadır. Gazetelerin, fare yakalayabilen ve insan yiyebilen tropikal bitkilere dair bazan neşrettikleri hikâyelerin aslı esası yoktur.

HER HAFTA BİR İLİMİZ

AĞRI

Ağrı'nın mahallî elbiseler giyinmiş köylü kızları

Anadolu'nun doğusunda, İran sınırında Ağrı adında bir ilimiz vardır. Bu ile adını veren Ağrı Dağı hem Anadolu'nun en yüksek yeri, hem de dünyanın bellibaşlı sivri noktalarından biridir. Bu dağ deniz yüzünden 5165 metre yüksekliktedir.

Ağrı ilinin merkezi Karaköse şehridir. Karaköse denizden 1640 metre yükseklikte küçük bir kasabadır. Nüfusu 8580 kişiden ibarettir. Bu bölgede kışlar altı ay sürer. İki ay bahar ve dört ay da yaz vardır. Daha çok kar yağar. Kalınlığı yarım metreyi geçmemekle beraber uzun zaman yerde kalır. Bu yüzden taşıt olarak kızaklar kullanılır.

Karaköse, yüzyıllarca bakımsız kalmış bir bölgenin başşehri olduğu için pek eski bir tarihi yoktur. 70 yıl önceye kadar burası bir köydü. 70 yıl evvel ilçe, 20 yıl evvel de il merkezi olmuştur. Pek yakınından iki tane akar su geçtiği halde kasaba ağaçsız ve sönük görünüşlüdür. Cumhuriyet devrinde akasyalar ve söğütlerle süslenmeğe başlamıştır. Bununla beraber yapılarının çoğu tek katlıdır. Bahçeli eve hemen hemen rastlanılmaz. Halkın evlerinin üstü de kiremitsizdir; saçla kaplanmıştır.

Karaköse ancak kendine yetişecek kadar tahıl yetiştirir. Daha çok hayvancılıkta ilerlemiştir. Buğday, arpa, çavdar, nohut yetiştirir. At, koyun ve sığırı boldur. Yağ, deri, yapağı çıkarır. Halı, keçe, kilim ve çorapları meşhurdur.

1955 sayımına göre nüfusu 181.422, yüzölçümü 12.659 kilometrekaredir. Bu ile bağlı ilçeler şunlardır: Diyadin, Doğubeyazıt, Eleşkirt, Hamur, Patnos, Taşlıçay, Tutak.

maymunlar ADASI

TEFRİKA : 17

YAZAN : KEMALETTİN TUĞCU

Artık baba oğul aramızda konuşmuyorduk. Bu hal maymunlardan bize geçiyordu. Hareketler ve işler muayyendi. Nadiren, bir hatırayı canlandırmak için koşuyorduk.

Yavaş yavaş ömrümüzün bu adada nihayetleneceğine inanmış ve ister istemez bunu kabul etmiştik. Bu böyle olduğuna göre düşünerek ıstırap çekmemek lâzımdı Gayet iptidaî bir hayat başladı. Bir aralık ben büyük bir sal yaparak kendimizi akıntıya bırakmayı ve böylece bir başka adaya, insanların yanına ulaşmayı dışyndüm. Fakat artık bunu da yapamazdık. Çünkü ağaçları birbirine bağlıyacak iplerimiz, büyük çivilerimiz, daha önce ağaçları oyduğum marangoz kalemi yoktu. Kaba bir sal üzerinde enginlere açılırsak korkunç güneş iki gün içinde bizi öldürecekti.

Hayatımızın bundan sonrası artık derin bir karanlık içinde kalmıştır. Size senelerin hesabını veremem.

Nihayet İlhan hastalandı. Bu onun ikinci hastalığı idi. Kendimi zorlayıp insanlığa dönüyordum. Onu kurtarmak için birşeyler hazırlamam lâzımdı. Yazık ki elimde hiçbir ilâç, hattâ eşya yok. Herşey topraktan ve ağaçtan.

İşte bu hastalığın korkusu içinde çırpınırken bir geminin canavar düdüklerini duydum. Maymunlar deli gibi kaçıştılar. Ben oğlumun yanından ayrılamıyordum. O da hastalığın şiddetiyle sayıklıyor, hattâ anasını çağırıyordu. Demek şuuumuzun altında yine birşeyler yaşıyordu. Etrafımda olanlar beni hiç ilgilendirmiyordu. İlhan'ı, yalnız onu düşünüyordum.

Nihayet, o gece, ancak hastalık sırasında yaktığım feneri hazırladım. Uzun bir çalışmadan sonra Japon tayyaresinden kalan defterden kopardığım bir sahifeye o mektubu yazdım. Mazlum'a verdim ve dilim döndüğü, aklımın erdiği kadar anlatmağa çalıştım.

Mazlum benim ümidimden çok daha fazlasını yaptı. Gitti ve iki saat sonra döndü. Elinde istediğim şey vardı.

Demek adaya insanlar gelmişti? Bu inanılmaz bir olay, Allah'ın bir mucizesiydi. Evet bir mucize. Bunu başka türlü kabul edemem.

ADADAN AYRILIŞ

DERİNCELİ AZİZ'İN anlattıkları dinleyenler üzerinde ağır bir tesir yapmıştı.

Oğuz Bey ağır ağır doğrulup:

— Eğer bu adadaki hayatınızı görmeseydik bu söylediklerinize inanmak mümkün olmazdı, dedi. Hakikaten korkunç bir yalnızlık ve ümitsizlik içinde kalmışsınız. Bu hayata dayanmanızı da bünyenizin kuvvetine borçlusunuz.

Tahir Kaptan da:

— Adanın havası sana çok yaramış Aziz, dedi. Maşallah müthiş bir kuvvet eve adaleye sahip olmuşsun.

Aziz acı acı gülümsedi:

— Süvari Bey, sen onu bir de bana sor.

Muzaffer Kaptan da bir sual sordu:

— Memlekete dönmekten memnun kalacak mısınız?

Derinceli Aziz bir göğüs geçirdi:

— Size şurasını da söyliyeyim ki, sizlerden başkası, yabancılar gelseydi ben bu adadan ayrılıp gitmeyi biraz güç kabul ederdim. Çünkü zamanla insan herşeye alışıyor. Yiyecek, içecek bol, düşünecek birşey yok. Sonra insan bulunduğu yere alışıyor ve tabii olarak bağlanıyor. Benim için mesele değil. Galiba elli beş yaşındayım. Fakat İlhan, o korkunç saçlı, sakallı gördüğünüz delikanlı ancak yirmi üç, yirdi dört yaşındadır.

Tahir Kaptan:

— Bunlar ne iştir Yarabbi, dedi. İnsan gözlerine inanamıyor.

Muzaffer Bey üç yolcu için bir kamara açtı. Evet, üç yolcu. Çünkü Mazlum da baba oğulun peşine takılarak gemiye gelmiş, Aziz:

— Beyefendi, bu delikanlı

— Yarın sabah şafakla beraber demir alıyoruz.

bizi terketmiyor. Arzettiğim gibi onu biz büyüttük, diğerleriyle arası biraz açıktır, müsaade ediniz de yanımızda kalsın! dediği zaman Oğuz Bey:

— Zaten ben ona gemide bir vazife vermeyi düşünüyorum, dedi. Meselâ bizim ahçı Mansur ustaya pek iyi bir yamak olur.

Sonra, sesini indirerek fısıldamıştı:

— Zaten ikisi de Afrfikalı. Renkleri de benziyor!

Ertesi gün Oğuz Bey, Azize:

— Ne zaman hareket edebileceğimizi siz bize söyleyiniz, dedi. Belki adada yapacağınız bazı işler vardır.

Derinceli Aziz:

— Teşekkür ederim efendim, dedi. Belki bu adaya uzun yıllar boyunca hiçbir insan ayak basmıyacak. Ondört yıl yaşadığım ve yarı vatanım sayılan bu adada yaşıyan hayvanlara sevgim vardır. Onlara bazı hizmette bulunmak isterim. Ayrılık hediyesi olarak her birine bir küçük fıçı hediye edeceğim. Adanın biricik içecek suyunu temin eden pınarın yolunu temizlemek lâzım. Biraz da mısır ekmek lâzım.

— Arkadaşların size çok yardımı dokunur. Keçiler hakkında ne düşünüyorsunuz?

— Keçiler bu adanın havasına alıştılar Ilk yavrular bu sıcağa pekgüçlükle dayanıyordu. Fakat ondan sonrakiler hiç yadırgamadılar. Onlar sürü halinde geziyor, beyendikleri yerde atluyor, keyif çatıyorlarr. Maymunlarla araları son derece iyi Burada kalmalarında hiçbir mahzur yoktur.

— Benim de ayrı bir düşüncem var. Adaya küçük bir âbide dikmek istiyorum.

Oğuz Bey o gece birşeyler düşündü. Ertesi gün de işe başladı. Gemiden torbalarla çimento çıkartarak plâjın yanındaki kayaların üstüne üç metre kadar yükselen bir sütun diktirdi. Bunun kaidesinde demir kapaklı bir göz bulunuyordu.

Türkçe, İngilizce, Fransızca olarak adada geçen macera kısaca yazıldı ve oraya gelmesi muhtemel olan insanların ancak denizden geleceği düşünülerek şu ricada bulunuldu:

«Denizci arkadaşlar, adanın tatlı suyundan, lezzetli yemişlerinden istifade ediniz. Fakat burada yaşayan canlı hayvanlara karşı silâh kullanmayın. Onlara iyi muamele ediniz.»

Birkaç gemici, fakat birkaç maymun Derinceli Aziz'in yapmak istediği işlere yardım ettiler. Topraklar kazıldı, mısır ekildi. Pınarın yatağı temizlendi, zamanla tıkanmaması için üzerine geniş taşlar kondu ve havuz genişletildi.

Maymunlar kendilerine verilen saplı küçük fıçılara çok sevindiler. Çünkü bunların içine meyva koyup taşıyor ve sakatlanan, emzikli olan maymunlara su götürüyorlardı.

Asmaların altları temizlendi, bazı dalları budandı. Şeker kamışları için pınardan alınan alınan bir kol orman içinden geçirilerek kamışların kökierini daima sulaması temin edildi. Yeni piçler ayrılarak su kenarlarına yerleştirildi

Adada yaşıyan mahlûklar en aşağı yirmi yıl bu bakımlardan sıkıntı çekmiyecekti.

Bundan sonra da bir hayli hindistancevizi, şeker kamışı toplanarak gemiye taşındı.

Bütün bu işler yirmi gün sürmüştü. Nihayet herşey tamam olunca Tahir Kaptan:

— Yarın şafakla beraber demir alıyoruz, dedi.

Hakikaten, ertesi sabah, son bir gece daha adada kalmak isteyen baba oğul, kıyıdaki sandala, alaca karanlıkta atlamış ve gemiye gelmişlerdi.

Sabah sisleri arasında gemi kıyılara akseden bir gürültü ile demirini aldı. Sahile dolan şempanzeler kendilerini selâmlayan düdüğe ve sallanan mendillere karşı ellerini sallıyarak karşılık veriyorlardı. İnsanların uzaklaştıklarını bilmiyorlardı.

Derinceli Aziz, içini çekmişti Yanında bulunan Oğuz Bey:

— Şirketimize ait gemilerden buraya gelenlerin rotalarını biraz değiştirerek adaya uğramalarını temin edeceğim, dedi. Kaybedilen vakti, şeker kamışı ve hindistancevizi ile karşılarız. Sizin de idaremizde bir vazife kabule deceğinize göre bu Pasifik seferine çıkacak gemide bulunmanız mümkündür.

Derinceli Aziz:

— Teşekkür eserim Beyefendi, dedi.

Dragon şilebi sabahın ilk ışıkları ve sisleri arasında başını limanın ağzına çevirdi, yavaş yavaş açık denize çıktı.

Garip garip işaretler yaparak telâşlanan şempanzeler gemi ufukta kayboluncaya kadar kıyıdan ayrılmadılar.

BİTTİ

DOKTOR UNUK diyorki

Karaciğerin vazifeleri nelerdir?

1. Safra yapar,
2. Kana glikozu verir. Çünkü vücutta glikoz, karaciğerde (glikojen) halinde depo edilmiştir.
3. Üre ve asit ürik yapar.
4. Demir metabdizmasını tanzim eder.
5. Vücuttaki bazı zehirli maddeleri zararsız hale getirir.

İnsan nekadar aç kalabilir?

İnsan hiç birşey yemeden 20 gün kadar yaşayabilir.

Hayvanlarda kobay 6 gün, köpek 35 gün hiç yemek yemeden yaşıyabilir. Yeryüzünde 7-3 sene aç kalabilen bazı soğukkanlı hayvanlar da vardır.

Dr TURAN HATİBOĞLU

YENİ ROMANIMIZ

Benim Babam

YAZAN: KEMALETTİN TUĞCU

Gelecek sayıda başlıyoruz

ŞEREF KÖŞESİ

G. Levend Alkanlar ☆ Karşıyaka, Ankara İlkokulu, 1/B, 211

C. Oğuz Coşkuner ☆ Tarsus, Yenice İlkokulu, Sınıf 5, No. 160

H. Oral Coşkuner ☆ Tarsus, Yenice İlkokulu, Sınıf 5

Oya VERAL ☆ Kırklareli, Ahmet Mithat İlkokulu, 40

İ. Tulu TEZCAN ☆ Kartal, Pendik 1. İlk okulu, 1/C, No. 337

Tülin SAKİN ☆ Kastamonu, Gazipaşa İlkokulu, 4/A, 646

Tugay ALTAN ☆ Alibey Köyü İlkokulu, Sınıf 2/B, No. 609

Mehmet SÖZEN ☆ İzmir, Yeni Turan İlkokulu, 3, No. 80

Nil SAVAŞ ☆ İst. Aksaray II İlkokulu Sınıf 5/A, No. 656

Emel YILDIZ ☆ Edirne, İstiklâl İlkokulu, Sınıf 4, No. 14

Nuri TUTEK ☆ Çorum, İstiklâl İlkokulu Sınıf 4, No. 484

Fuat CÖMERT ☆ Fatih, Akşemsettin İlk okulu, 5/A, No. 34

Tayfun PALA ☆ Niğde, 23 Nisan İlk okulu S. 3, No. 264

Adnan ERDEMİR ☆ Bursa, Atatürk İlkokulu, S. 2/A, No 263

Sinan ONSUN ☆ Konya, Nakiboğlu İlk okulu, 4/A, No. 414

Kenan ONSUN ☆ Konya, Nakiboğlu İlk okulu, Sınıf 1

Mes'ut BALTA ☆ Fatih, Hekimoğlualipaşa İlkoku. 3/B, 418

A. Bülent CANLI ☆ Konya, Müntaz Koru İlkokulu, 5/B, 227

Şükrü BİRBAŞ ★ Adana, Cebesoy İlkokulu, S. 2, No. 346

Yalçın GÜNEŞ ☆ Ankara, Çankaya İlk okulu, 3/A, No. 133

Yalçın AKIN ☆ İzmir, Namıkkemel İlk okulu, 4/A, No. 158

Refik YAMANER ☆ Şarköy, Işık İlkokulu, Sınıf 1

Savaş GÖKALP ☆ Diyarbakır, Mehmetçik İlkokulu, 5 284

Turgay BERKSOY ☆ Beşiktaş, Şairnedim İlkokulu, 1/A, 3

SPOR

Centilmen bir sporcu başka türlü hareket edemezdi

YAZAN: SULHİ GARAN

Bundan tam 17 yıl evvel (1932 senesinde) Büyük Britanya (İngiltere) nın merkezi Londra'da yüzon bin kişilik meşhur Wembley stadında tarihî bir maç oynanıyordu.

Halk arasında «Kral Kupası» adiyle anılan, fakat resmî ismi «İngiltere Federasyon Kupası» olan karşılaşmaların finali için Arsenal ile Newcastle United takımları bu müsabaka nihayetinde alacakları neticeye göre kupayı paylaşacaklardı.

Büyük Britanyada mevcut yüzlerce kulübün katışıp, bugüne kadar elimine oldukları, yani elendikleri için, kupa maçlarının son oyununu, şimdi isimlerini kaydettiğimiz iki takım yapacak ve galip gelen Kralın elinden kupayı alacaktı.

Ağzına kadar dolan Wembley stadı yükünün fazlasını alıp oyun başladığı zaman, Newcastle sağ açığı Boyd, Sammy Weaverden gelen derin bir pası almak üzere koşmağa koyuldu.

Ancak daha evvel yetişen Arsenal sol beki de, kendi takımı gibi İngiltere millî takımının da kaptanı Hapgood güzel bir vuruşla topu santrafor Lambert'e volladı.

Fakat Lambert geciktiği için Newcastle santrahafı Davison topu kesti ve avni saniyede sağ açığı istikametine onu havale etti.

Bu arada Richardson hemen koşmağa başladı, santrahafın gönderdiği topa bu oyuncunun yetişip yetişemiyeceği doğrusu şüphelidi. Zira sol bek Hapgood topun üzerine ilerlerken Newcastle sağ içinin topu tutamıyacağına emin görünüyordu.

Kaldı ki, Richardson sağ kanattan ortasını yapmadan önce: top avut hattını geçmiş ve Arsenal müdafaa oyuncuları ellerini havaya kaldırarak avut olduğunu belirtmek istemişlerdi.

Lâkin hakemin düdüğü duyulmadığı, bir kenara, zaten Richardson şandelini yapmış; ve topa tam kale ağzında bir kafa verleştiren Newcastle'li santrafor Allen; bu kupa maçına çok mühim olan golü, takımına kazandırmıştı.

Bu durum üzerine; Arsenal oyuncuları bu haksız gole itiraz ederek, topun avut çizgisini geçmiş olduğunu hakeme söyleyip; kendisinin, vaziyeti van hakemden sormasını rica ettikleri halde: hakem W. P. Harper golü kabul edince; oyuna devam mecburiyetinde kaldılar.

Zira beynelmilel kaidelere göre: bir takımın kaptanı hakemin verdiği kararın ne olduğunu nazik bir jestle kendisinden sorduktan; hakem de kararını tebliğden sonra değişecek bir şey yoktur.

Netekim, Arsenal kaptanı Hapgood; hakemden gol cevabını alınca 1 - 0 mağlûp duruma düşen Arsenal'lılar veniden oyuna giriştiler.

Şu kadar ki: bu haksız gol morallerini bozmuş ve âdeta Arsenal oyuncuları top tutamaz olmuşlardı.

Bu yüzden Newcastle santrforu bu defa ayakla bir gol daha atmak imkânını bulabildiğinden Newcastle takımı galibiyeti iki gol ile garantilemiş oldu.

Oyun sonlarına doğru; Arsenallılar Bob John vasıtasiyle her ne kadar bir gol kaydettilerse de 2 - 1 yenilmekten kurtulamadılar. Böylece kupayı Kralın elinden Newcastle United'liler aldılar. Ve bu gayri nizamî gol ile Arsenal sampiyonluğu kaybetmiş oldu.

Her mühim karşılaşmadaki gibi; bu maçın da filmi alınmıştı. Birkaç gün sonra gösterilen filmler; golün nasıl yapıldığını topun avut hattını geçtikten sonra Richardson tarafından nasıl ortalanıp gole vardığını açıkça belirtiyordu.

Ancak milletlerarası kaidelere göre; hakemlerin kararı kat'î ve nihaî «yani değişmez» olduğu için; İngiltere Futbol Federasyonu hiçbir vakit sahada hakem tarafından verilen bu kararı değiştirmek lüzumunu hissetmedi. Çünkü maç nizamî bir sahada, hatalı şartlar altında oynanmıştı.

Şu kadar ki; maçın filmini seyreden hakem, yaptığı büyük hatayı gördükten ve böylece nahak yere bir takımı mağdur ettiğine kanaat getirdikten sonra; centilmen bir sporcunun yapabileceği en mükemmel bir jesti göstermiş ve iyi niyetiyle hakem durmuş olmasına rağmen istemiyerek de olsa büyük bir hata işlediğini bizzat müsahade ettiği için; bir daha hakemlik yapamıyacağını gazetelere açıkladıktan başka; İngiltere Federasyonuna gönderdiği bir mektupla da hakemlikten affını dilemişti.

TARİH YAPRAKLARI

5 Şubat	1695:	Osmanlı hükümdarlarından II. Ahmet öldü, yerine II. Mustafa geçti.
	1851:	Büyük Şair Abdülhak Hâmit doğdu.
	1877:	Mithat Pasanın azli ve hudut haricine çıkarılması.
8 Şubat	1640:	Dördüncü Murat öldü.
	1664:	Yeni Cami, halka açıldı.
9 Şubat	1588:	Minarelerde kandil yakılması âdet oldu.
	1621:	Şiddetli bir kış olup İstanbul Boğazı dondu.
	1640:	Sultan İbrahim tahta çıktı.
	1934:	Balkan antantı imza edildi.
10 Şubat	1918:	33 yıl Osmanlı hükümdarlığı yapan ve istibdadı ile meşhur olan II. Hamit İstanbul'da öldü.

EĞLENCE BULMACA

Siyah adam resimlerini yukardaki beyaz şeklin kesilişi ile elde etmeğe çalışın. Her resim için yedi parçadan fazla kullanmamak lâzımdır?

(Halli karşı sayfada)

Bir müşteri gelip, marangoza 30 santim eninde, 30 santim boyunda iki tane tahta yaptırmak istedi. Lâkin marangozun elinde sadece 20 santim eninde ve 90 santim boyunda ince-uzun bir tek tahta vardı. Acaba marangoz ne yapacak dersiniz?

(Halli karşı sayfada)

SUSUZLUK

İki gezgin çöl ortasında bulunuyorlardı. Susamış olan:

— Susuzluktan öleceğim, dedi. Ne olur, bana pirzoladan, piliç kızartmasından biraz da döner kebabından anlat.

— Peki, şimdi bunlara ne lüzum var?

— Anlatacağın şeyler ağzımın suyunu akıtır da!

TAYYARECİ Mİ?

İki arkadaş konuşuyorlardı:

— Senin ağabeyin tayyareci mi Teoman?

— Neden soruyorsun?

— Annen ağabeyine, çok havalanıyorsun bugünlerde diyordu da...

HER ZAMAN DEĞİL

Ali:

— Bunda anlamıyacak ne var? diyordu. Dört dört daha nasıl sekiz ederse, bu da öyle.

— Her zaman değil! diye arkadaşı cevap verdi.

— Nasıl her zaman değil yani dört dört daha sekiz etmez mi?

— Bazen kırk dört de eder!

ÇOCUK HAFTASI

EN İYİ ÇOCUK MECMUASI

SAYI: 37 CİLT: 3

4 ŞUBAT 1959

Sahibi ve yazı işlerini fiilen idare eden:
CELÂL DEMİRAY

Hazırlayan:
OĞUZ ÖZDEŞ

Yayınlayan:
TÜRKİYE YAYINEVİ
Ankara Caddesi No. 36
İstanbul

Telefon: 22 37 14

Basıldığı yer:
TÜRKİYE BASIMEVİ

Klişe: Türkiye Klişe Atölyesi

Sayısı: 75 kuruş. Yıllık abonesi (52 sayı) 39, altı aylığı 19,5 lira. Dış ülkelerdeki abonelerden 5 lira fazla ücret alınır.

İlânın santimi sekiz liradır.

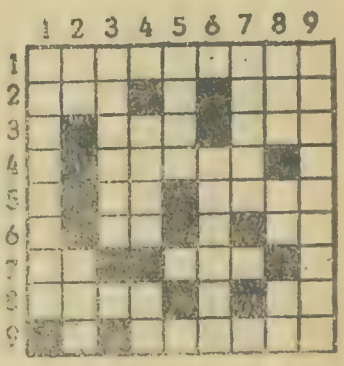

YUKARDAN AŞAĞI:

1 — Çorbası güzel olur. 2 — Kasapta bulunur, suda yüzen, havada uçan, karada gezen bir hayvan. 3 — Masalın başka türlüsü. 4 — Çok yiyici, kemiği kapatan. 5 — Düz olmayan. 6 — Yazı yazılır. 7 — Yeşillik. 8 — Bir peygamber, bir nota, tersinden okunursa en kısa zaman. 9 — Bin katrilyon.

SOLDAN SAĞA:

1 — Türk askerinin lâkabı. 2 — Anadolu'nun en eski ahalisinden, şayet. 3 — Yanmış ateş, adam. 4 — Anıt. 5 — Yuvanın yarısı, kalınlığı fazla. 6 — Erkek, kırmızı. 7 — Yama, buruşuklukları düzelten. 8 — Dört köşe, numaranın kısası. 9 — Bir ilçemiz.

	1	2	3	4	5	6	7	8	9
1	K	Ü	T	Ü	P	H	A	N	E
2	E	T	■	R	E	İ	S	■	S
3	L	Ü	L	E	■	■	P	A	N
4	E	■	A	M	E	R	İ	K	A
5	B	İ	B	E	R	■	R	A	P
6	E	L	A	■	İ	K	İ	■	■
7	K	A	D	E	M	■	N	A	R
8	■	V	A	■	İ	S	■	S	■
9	R	E	■	E	Ş	İ	N	M	E

Geçen Haftaki Bulmacanın Halli

Çeviren: Özay Süsoy

ASLAN, EŞEK VE TAVŞANLAR

Kuşlarla ayılar arasında çıkan bir harp üzerine aslan bütün teb'asının bir araya toplanmasını emretti. Birkaç tavşan ve eşek istenilen zamanda aslanın bildirdiği yerde toplandılar. Aslanın askerleri, bir işe yaramazlar diye bunları dışarı atmağa çalıştılar. Aslan, «Bu kadar aceleci olmayın» diye askerlerine seslendi: «Eşekler mükemmel birer trampetçi, tavşanlar da haberci olurlar!»

HERŞEYİN KENDİSİNE MAHSUS BİR FAYDASI VARDIR.

KOYUN POSTU İÇERİSİNDEKİ TİLKİ

Bir koyun postuna bürünen tilki, bir sürünün içerisine daldı. Bir sürü kuzuyu parçaladı. Nihayet çoban tilkiyi yakaladı, onu koyun postu içerisinde bir ağaca astı.

Oradan geçen başka çobanlar tilkiyi koyun zannedip, arkadaşlarına, «Siz burada koyunlara bu şekilde mi davranıyorsunuz?» diye sordular. Tilkiyi asan çoban, postu çekerek «Hayır» diye cevap verdi. «Biz koyun postuna bürünmüş bile olsa, tilkilere bu şekilde davranırız.»

YALANLA ELDE EDİLEN MÜKAFAT, HAKİKAT MEYDANA ÇIKINCAYA KADAR DEVAM EDER.

AKILLI EŞEK

Adamın biri, harp zamanında, eşeğinin merada otlamasına müsaade ediyordu. Birden oraların düşmanlar tarafından işgal edildiğini duydu. Bütün zekâsını kullanarak eşeğini kaçmağa zorladı, ama boşuna.

Adam, «Düşmanlar nerdeyse üzerimize gelecek!» diye yalvardı.

Eşek, «Gelirse ne olur?» diye sordu. «Sırtıma bir yerine iki küfe mi koyacaklar?»

Adam «Hayır» diye cevap verdi, «Böyle bir korku yok.»

Eşek, «Öyleyse» dedi «Bir adım bile kımıldamam. Ben esir olarak doğdum. Benim düşmanım sırtıma daha fazla eşya yüklemeğe çalışandır.»

KAZANILAN ZAFERİN ESİRLER İÇİN HİÇBİR MANASI YOKTUR.

PUL Köşesi

İSTANBUL ERKEK LİSESİNİN 75. YILI HATIRA PULU

PTT İdaresi 1959 yılının ikinci hâtıra pulunu da İstanbul Erkek Lisesinin 75. yılı münasebetiyle tedavüle çıkartmış bulunuyor. Bu pul, Ankara'da, Yenidesen matbaasında ellişer varaklık tabakalar halinde iki renk üzerine basılmıştır. Tirajı iki milyondur.

26×41 mm. ebadında olan pul, sarı ve siyah renktedir. Resimde siyah ince çerçeveli bir sarı zemin üzerinde bir taştahta görüyoruz. Okulun kuruluş yılı ile içinde bulunduğu yıl bir çıkartma ameliyesiyle 75 rakamı sonucunu veriyor. Sağda okulun rozeti var. Pulun üstünde, sarı zemin üzerinde siyah yazı ile TÜRKİYE ve alttaki zeminde de İSTANBUL ERKEK LİSESİ yazısını görüyoruz. Siyah çerçevenin dışında «Yenidesen Matbaası - Ankara» yazısı bulunmaktadır.

15.1.1959 tarihinde tedavüle çıkan pul, 1961 yılının son gününe kadar postada kullanılacaktır.

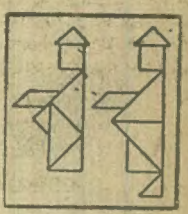

şekil sayfadaki şekil Bulmacasının halli

Karşı sayfadaki şekil Bulmacasının halli

FAYDALI bilgiler

SAÇLARIMIZ

Başınızda ne kadar saç vardır?

Beyaz ırka mensup erkeklerin başında 40.000 ilâ 60.000 tel saç vardır. Kadınlarda bu miktar 70.000 e kadar çıkabilir. Başka ırkların saç adedi, beyaz ırka nazaran daha azdır.

Saçlar canlı mıdır?

Saçlar bütün uzunlukları boyunca canlı değillerse de derinin içindeki bir torbacıktan itibaren mütemadiyen uzamağa devam ederler. Bu kısım canlı hücrelerden meydana gelmiş olup saçın uzunluğuna ilâvede bulunur. Saç folikülü denilen her kesenin, minik bir kan damarı şeklinde kendine has kan tahsisi, saç çekilince acı kaydeden sinir ucu ve kendi adalesi vardır. Folikülün içinde bir yandan yeni hücreler teşekkül ederken eskilerinin bir kısmı aynı süratle ölmektedir. Fakat hepsi, saç dediğimiz uzun ve ince silindiri teşkil etmek üzere bir arada kalırlar.

Saçlarınızı veya tırnaklarınızı kesmek neden canınızı acıtmaz?

Kesilen kısımlar canlı olmayıp acıyı kaydedecek sinirleri bulunmadığı için. Mamafih tırnağın uzamakta olan kısmında kesinti yapar veya saçlarınızı çekerseniz, ikisinin de acıyı, şiddetle hisseden canlı kısımları olduğunu hemen anlarsınız.

Saçların gri renk almasına sebep olan nedir?

Her saç telinin dibindeki canlı hücreler renkli madde imalâtını durdururlarsa, yeni teşekkül eden saç, ışığı, beyaz, veya gri gözükecek şekilde aksettirir. Bunun gibi, karın beyazlığı da sırf bu ışık aksettirme olayının sonucudur. Son zamanlarda yapılan bazı tecrübelerde, B vitaminlerinden biri olan «thiamin» in saç renginin muhafazasında büyük rolü olduğu hususu üzerinde durulmuştur. Bu nazariye doğru çıktığı takdirde, insanlar, boyaya başvuracak yerde, haplar yutmak suretiyle saçlarının rengini muhafaza edebileceklerdir.

Bir insanın saçları korkudan ağarabilir mi?

Saçların diplerindeki canlı hücreler, birdenbire koyu renk boya imalâtını durdurabilirler. Bundan sonra yetişecek olan saç bu sebepten ötürü beyaz veya gri renkte olacaktır. Saçın daha eski kısımlarının ölü hücrelerinin nasıl olup da renk değiştirdiğini anlamak zordur.

MERAK ETMEYİN!

Yıkanır Mavi Parker QUİNK Mürekkebi

LEKELERİ ÇIKAR!

Böyle bir kaza herkesin başına gelebilir... yıkanır mavi Parker Quink mürekkebi üzüntüye mahal vermez. Sabun ve ılık su, kumaş veya ellerdeki lekeleri sürat ve kolaylıkla çıkarır. Üstelik Parker Quink mürekkebi kaleminizi temizleyen ve koruyan sihirli SOLV - X maddesini ihtiva eder.

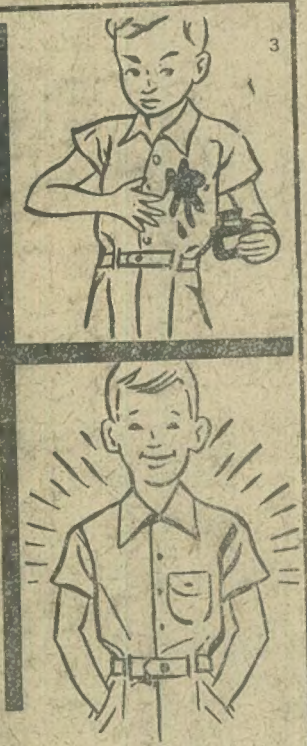

YIKANIR MAVİ

Parker Quink

SOLV-X ihtiva eden yegâne mürekkep

ACAR PARSLA YARIŞIYOR

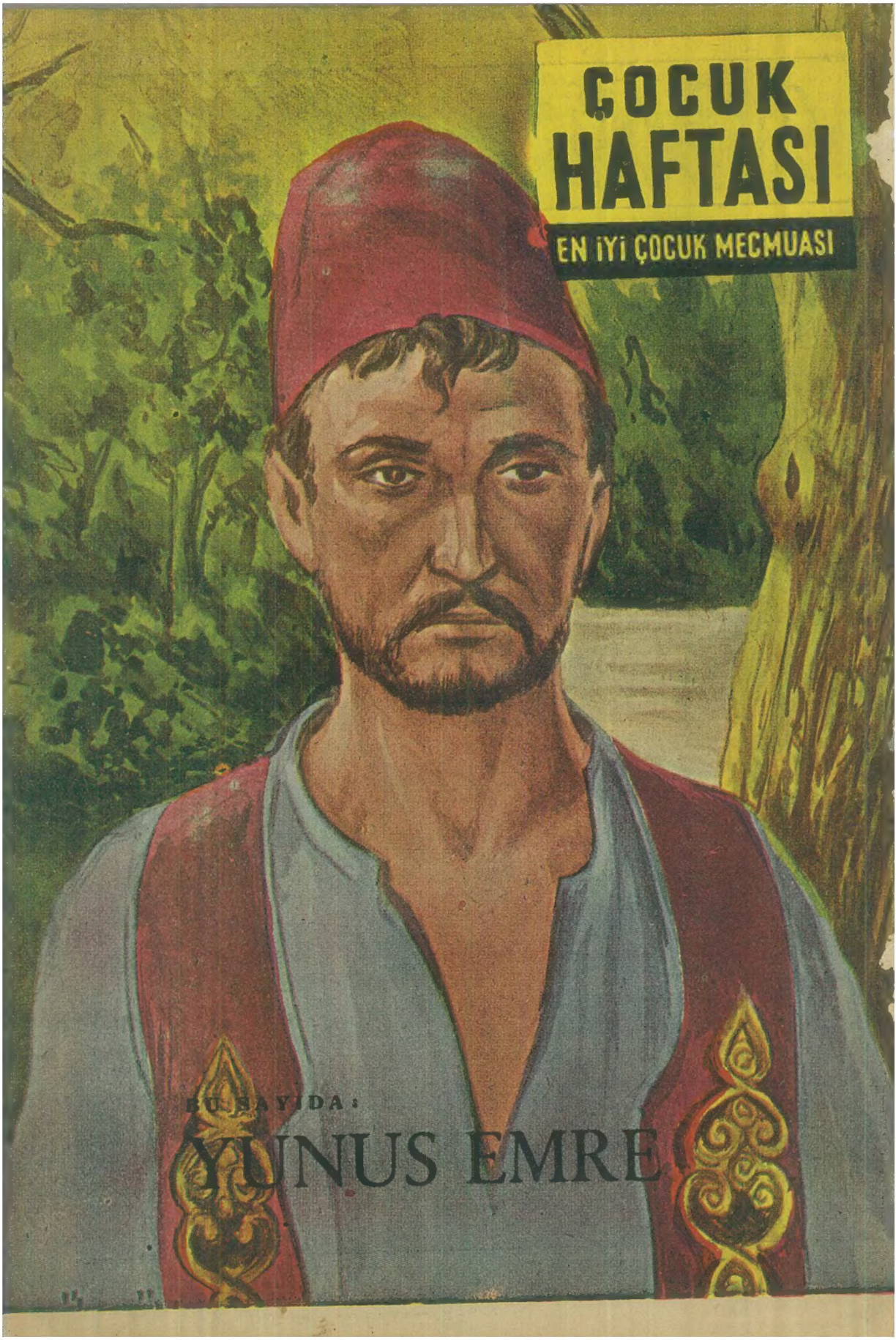
ÇOCUK
HAFTASI
EN İYİ ÇOCUK MECMUASI
BU SAYIDA:
YUNUS EMRE